

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**МАТЕРІАЛИ
XIX НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ ВЧЕНИХ
Одеського державного екологічного університету
(25-29 травня 2020 р.)**

**ОДЕСА
Одеський державний екологічний університет
2020**

Фірсова Ю.В., маг. гр. МАЕ–1 з/ф

Науковий керівник: Костюкевич Т.К., канд. геогр. наук

Кафедра Агрометеорології та агроекології

Одеський державний екологічний університет

СУЧАСНИЙ СТАН ТА ПЕРСПЕКТИВИ ВИРОЩУВАННЯ КУКУРУДЗИ В СУМСЬКІЙ ОБЛАСТІ

Кукурудза – високоврожайна культура багатопланового використання. Особливістю вирощування цієї культури є те, що тривалість збирання не впливає на якість та обсяг виробництва зерна на відміну від інших зернових культур. Окрім цього, за сухої погоди зерно кукурудзи навіть покращує свої якісні показники, стає сухішим, що зменшує у подальшому витрати на складські послуги.

Сьогодні кукурудза є основним джерелом сировини для заводів з виробництва біогазу в Європі. Це обумовлено її високою врожайністю і відсутністю проблем у вирощуванні. Однак, для забезпечення необхідною кількістю біомаси, її виробництво має досягти високих показників ефективності. За розмірами посівної площі вона посідає друге місце в Україні після озимої пшениці та ранніх ярих культур і відіграє значну роль у зерновому балансі країни [1].

За розмірами посівної площі вона посідає друге місце в Україні після озимої пшениці та ранніх ярих культур і відіграє значну роль у зерновому балансі країни. Загалом зростаючий попит світового ринку стимулюватиме й надалі збільшення виробництва кукурудзи, а чинний рівень цін забезпечить економічну привабливість цього напряму діяльності. Така ситуація в черговий раз підтверджує загальногосподарське та економічне значення цієї культури.

В останні роки площі під кукурудзою на території Сумщини різко зростають, як й по Україні в цілому (рис. 1). В 2018 і 2019 роках в Сумській області, за даними Держкомстату, було зібрано врожай з 368 і 407 тисяч га відповідно, у порівнянні – в 2000 та 2010 роках це значення становило 16,6 та 136,4 тисяч га відповідно [2].

На сьогоднішній день лідерами по обсягу виробництва кукурудзи в Україні є Полтавська, Кіровоградська, Дніпропетровська та Черкаська області. Найвні коливання динаміки виробництва не впливають на внутрішнє споживання кукурудзи. Для України кукурудза сьогодні є експортно-орієнтованою культурою. Продовольче споживання її зерна є мінімальним. Тому більшість врожаю продається на зовнішніх ринках. Зміни, якщо оцінити їх в досить великому відрізку часу, дозволяють, без будь-яких сумнівів, виявити їх динаміку і аргументувати причини процесу.

На рис. 1 можна побачити, яких різких змін зазнали в останні роки обсяги виробництва. Так, валовий збір в 2018 і 2019 роках в середньому по області, за даними Держкомстату, становив 3237 та 3252 тисяч тонн відповідно. У порівнянні – в 2000 та 2010 роках це значення становило набагато менш – лише 51,4 та 477 тисяч тонн.

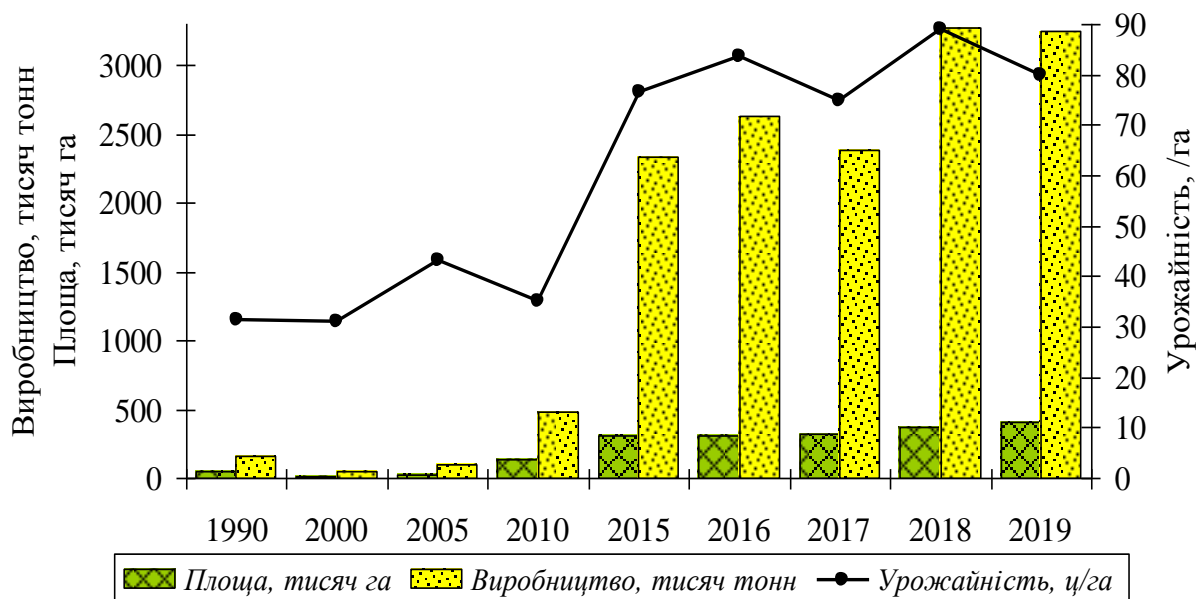

Рисунок 1 - Динаміка виробництва кукурудзи в Сумській області, побудовано за даними Державної статистичної служби України [2]

Врожайність кукурудзи також значно підвищилася. Так, урожай 2018 і 2019 років в Сумській області становив 89,0 і 80,0 ц/га відповідно, у порівнянні – в 2000 та 2010 роках ці значення становили 31,0 та 34,9 ц/га (рис. 1).

Для максимальної реалізації можливостей кукурудзи поряд з вдосконаленням прийомів її вирощування необхідна ефективна селекційна робота по скороченню довжини вегетаційного періоду і зниження вимог цієї культури до тепла, підвищення вмісту протеїну і поліпшенню амінокислотного складу білків в зерні та вегетативної маси.

В Державному реєстрі сортів рослин, придатних до поширення в Україні [3] станом на 25 березня 2020 року внесено понад 400 сортів, які є різноманітними за рівнем реакції на використовувану технологію обробітку. Найбільший інтерес для підвищення врожайності і валового виробництва зерна кукурудзи є сучасні гібриди, що внесені в Державний реєстр сортів рослин в останні 10-15 років.

Список використаних джерел

1. Костюкевич Т.К. Агрокліматична оцінка умов вирощування кукурудзи на біомасу для використання в енергетичній промисловості на території Поділля: матеріали II міжнародної науково-практичної конференції «Використання альтернативних джерел енергії в умовах розвитку сільських територій» (Полтава, 22 листопада 2019 р.). Полтава, 2019. С.68-70.
2. Державна служба статистики України. Сайт Державного департаменту статистики України. Сільське господарство. Рослинництво. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua>. (дата звернення: 12.04.2020 р.).
3. Державний реєстр сортів рослин, придатних для поширення в Україні станом на 25 березня 2020 року. Український інститут експертизи сортів рослин. URL: <https://sops.gov.ua/reestr-sortiv-roslin>. (дата звернення 21.04.2020 р.).